

24.3.2020

Eduskunta
Hallintovaliokunta

Hallintovaliokunnan selvityspyyntö O 29/2020 vp

Valtion henkilöstön suojaaminen ja suojautuminen työtehtävissään koronavirusepidemian aikana

Työturvallisuuslain säännökset velvoittavat työnantajaa huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Huolehtimisvelvoitteiden sisältöä ja laajuutta määriteltäessä on otettava huomioon työolosuhteet ja muusta työympäristöstä johtuvat seikat.

Työturvallisuuslain (738/2002) 8 §:n mukaan työnantaja on tarpeellisilla toimenpiteillä velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Tässä tarkoituksessa työnantajan on otettava huomioon työhön, työolosuhteisiin ja muuhun työympäristöön samoin kuin työntekijän henkilökohtaisiin edellytyksiin liittyvät seikat.

Työnantajan on suunniteltava, valittava, mitoitettava ja toteutettava työolosuhteiden parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet ja mahdollisuuksien mukaan poistettava vaara- ja haittatekijät. Jos poistaminen ei ole mahdollista, vaara- ja haittatekijät korvataan vähemmän vaarallisilla tai haitallisilla.

Työturvallisuuslain 18 §:n 1 momentin mukaan työntekijän on noudatettava työnantajan toimivaltansa mukaisesti antamia määräyksiä ja ohjeita. Työntekijän on muutoinkin noudatettava työnsä ja työolosuhteiden edellyttämää turvallisuuden ja terveellisyysyden ylläpitämiseksi tarvittavaa järjestystä ja siisteyttä sekä huolellisuutta ja varovaisuutta.

Mainitun lain 40 §:n 1 momentin mukaan työntekijän altistuminen turvallisuudelle tai terveydelle haittaa tai vaaraa aiheuttaville biologisille tekijöille on rajoitettava niin vähäiseksi, ettei näistä tekijöistä aiheudu haittaa tai vaaraa työntekijän turvallisuudelle tai terveydelle taikka lisääntymisterveydelle. Pykälän mukaisia biologisia tekijöitä ovat esimerkiksi erilaiset virukset.

Valtion virastot ovat itsenäisiä työnantajia, joita työturvallisuuslaki velvoittaa. Työnantajan on pidettävä työturvallisuuslain mukainen vaarojen arviointi jatkuvasti ajan tasalla. Koronavirus on työturvallisuuslain mukainen biologinen tekijä, jonka terveydelle aiheuttava vaara on otettava huomioon vaarojen arvioinnissa. Kunkin työnantajan on arvioitava viraston toiminnan

ja työtehtävien näkökulmasta miten henkilöstöä parhaiten suojataan virukselta. Arvioinnin apuna voi käyttää Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä Työterveyslaitoksen ohjeita virukselta suojautumisessa ylipäänsä sekä esim. asiakaspalvelutehtävissä.

Valtion työmarkkinalaitos antoi virastoille 12.3.2020 ohjeen koronavirusepidemian varalle ja siihen varautumiseksi. Ohje sisältää mm. linjauksia etätyöstä, palvelussuhteen ehdoista tartuntatautilain mukaisissa tilanteissa, virka- ja työmatkoista, työaika- ja vuosilomajärjestelyistä sekä tiedottamisesta työterveyshuollolle. Valtion työntekijöiden olisi mahdollisuuksien mukaan työskenneltävä etänä ja vältettävä tarpeetonta liikumista sekä lähikontakteja. Valtion työmarkkinalaitos antoi virastoille vielä 23.3.2020 täydentäviä ohjeita koronavirusepidemian johdosta. Ohjeessa täydennettiin etätyöjärjestelyjä, poissaolon perusteita ja yhteistoimintaa koskevia linjauksia.

Virastoilla on velvollisuus ryhtyä edellä mainitun perusteella tarpeellisiin työnjohdollisiin toimenpiteisiin huolehtiakseen työntekijöidensä terveydestä ja turvallisuudesta sekä viraston toiminnan turvaamisesta. Yksittäiset toimenpiteet sekä niiden laajuus pohjautuvat aina viraston toimintaan ja työtehtäviin.

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi valtiovarainministeriö tulee antamaan ohjeen valtion virastojen aukiolosta ja siitä poikkeamisesta valtion virastojen aukiolosta annetun asetuksen (332/1994) soveltamisesta. Ohjeessa käsitellään myös mahdollisuutta rajoittaa virastojen käyntiasioinnin aukioloa.

Finanssineuvos,
osastopäällikön sijainen

Katju Holkeri

Neuvotteleva virkamies

Päivi Lanttola

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av dokument
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case:

VN/6678/2020

VM; Valiokunnille annetut asiantuntijalausunnot 2020

Asiakirja / Dokument / Document:

VN/6678/2020-VM-1

Valtion henkilöstön suojaaminen ja suojautuminen työtehtävissään
koronavirusepidemian aikana

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures:

Allekirjoittaja Undertecknare Signed by	Allekirjoituspäivämäärä Datum för underskrift Date of signature	Varmenteen myöntäjä Certifikatutfärdare Certificate issued by
Lanttola Päivi 91154526K	2020-03-24T08:50:38	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Qualified Certificates - G2\ OK
Holkeri Katju 911545135	2020-03-24T08:51:49	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Qualified Certificates - G2\ OK

Sähköinen varmennetieto / Elektronisk certifikatuppgift / Electronic certificate information:

dd657383a821c79916ffc3c99a681798